

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

งบการเงิน

สรุปฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท สามารต ดิจิตอล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: ล้านบาท)

| รายการ | 2559 | 2560 | 2561 |
|--|----------|----------|-----------|
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด | 119 | 242 | 374 |
| ลูกหนี้การค้าสุทธิ | 5,681 | 2,986 | 1,489 |
| สินค้าคงเหลือ | 469 | 128 | 0.2 |
| ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ | 700 | 1,154 | 2,558 |
| สินทรัพย์รวม | 7,974 | 6,385 | 5,926 |
| เงินเบิกเกินบัญชี และเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน | 4,730 | 4,048 | 3,946 |
| เจ้าหนี้การค้า | 113 | 88 | 19 |
| หนี้สินรวม | 5,458 | 5,835 | 4,909 |
| ทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว | 440 | 440 | 1,132 |
| กำไร(ขาดทุน)สะสม | 817 | (1,101) | (2,690) |
| ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย | 120 | 91 | 92 |
| ส่วนของผู้ถือหุ้น | 2,516 | 550 | 1,017 |
| รายได้จากการขายสินค้าและบริการ | 3,366 | 1,334 | 743 |
| รายได้ค่าสนับสนุนการขาย | 19 | 1 | 2 |
| รายได้รวม | 3,461 | 1,364 | 770 |
| ต้นทุนขาย | 3,050 | 1,368 | 726 |
| ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารและค่าใช้จ่ายอื่น | 1,067 | 2,223 | 1,193 |
| ค่าใช้จ่ายทางการเงิน | 182 | 191 | 222 |
| กำไร(ขาดทุน) สุทธิ | (720) | (1,925) | (1,596) |
| กำไร(ขาดทุน) ต่อหุ้น (บาท) | (0.164) | (0.440) | (0.185) |
| เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน | 759 | 337 | 487 |
| เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน | 5 | (399) | (1,003) |
| เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน | (787) | 186 | 647 |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ | (30) | 123 | 131 |
| มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท) | 0.10 | 0.10 | 0.10 |
| จำนวนหุ้นสามัญปลายงวด (ล้านหุ้น) | 4,400.25 | 4,400.25 | 11,324.42 |
| จำนวนหุ้นถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ล้านหุ้น) | 4,400.25 | 4,400.25 | 8,613.84 |
| มูลค่าหุ้นตามบัญชี (บาท) | 0.57 | 0.13 | 0.09 |
| เงินปันผลต่อหุ้น (บาท) | - | - | - |

ตารางแสดงอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท สามารถ ดิจิตอล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

| อัตราส่วนทางการเงิน | | 2559 | 2560 | 2561 |
|--|--------|---------|----------|----------|
| อัตราส่วนสภาพคล่อง | | | | |
| อัตราส่วนสภาพคล่อง | (เท่า) | 1.31 | 0.80 | 0.63 |
| อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว ⁽¹⁾ | (เท่า) | 1.14 | 0.62 | 0.47 |
| อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด | (เท่า) | 0.13 | 0.06 | 0.10 |
| อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า | (เท่า) | 0.53 | 0.31 | 0.33 |
| ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย | (วัน) | 682 | 1,170 | 1,084 |
| อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ | (เท่า) | 4.58 | 4.59 | 11.36 |
| ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย | (วัน) | 79 | 79 | 32 |
| อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ | (เท่า) | 10.01 | 13.60 | 13.45 |
| ระยะเวลาชำระหนี้ | (วัน) | 36 | 27 | 27 |
| วงจรเงินสด | (วัน) | 725 | 1,222 | 1,089 |
| อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร | | | | |
| อัตรากำไรขั้นต้น ⁽²⁾ | (%) | 9.90 | (2.44) | 2.62 |
| อัตรากำไรจากการดำเนินงาน ⁽³⁾ | (%) | (24.77) | (181.09) | (183.88) |
| อัตรากำไรอื่น | (%) | 2.18 | 2.15 | 3.26 |
| อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร | (%) | (90.52) | (13.92) | (35.58) |
| อัตรากำไรสุทธิ | (%) | (20.79) | (141.10) | (207.20) |
| อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น | (%) | (26.09) | (134.81) | (230.56) |
| อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน | | | | |
| อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ | (%) | (8.01) | (26.81) | (25.92) |
| อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร | (%) | (72.19) | (185.28) | (74.13) |
| อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ | (เท่า) | 0.39 | 0.19 | 0.13 |
| อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน | | | | |
| อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น | (เท่า) | 2.17 | 10.60 | 4.83 |
| อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย ⁽⁴⁾ | (เท่า) | (2.63) | (10.75) | (4.22) |
| อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน ⁽⁴⁾ | (เท่า) | (1.21) | (3.40) | (0.30) |
| อัตราการจ่ายเงินปันผล | (%) | - | - | - |

หมายเหตุ

⁽¹⁾ รวมเงินฝากธนาคารที่มีภาระค่าประกัน

⁽²⁾ รายได้ในการคำนวณกำไรขั้นต้นรวมรายได้จากค่าสนับสนุนการขาย

⁽³⁾ กำไรจากการดำเนินงานหมายถึงกำไรก่อนภาษี และส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย

⁽⁴⁾ ใช้กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย
แทนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

ภาพรวมของการดำเนินงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวมอยู่ที่ 741 ล้านบาท ปรับตัวลดลง 590 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 44.2 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เป็นผลมาจากการยกเลิกการทำตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งหมด และการลดลงของรายได้จากสายธุรกิจ Non-Mobile ด้วย

บริษัทมีขาดทุนจากการดำเนินงาน 1,370 ล้านบาท ขาดทุนลดลง 1,048 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 43.3 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ทั้งนี้มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของกำไรขั้นต้น และการลดลงของค่าใช้จ่ายในการขายและค่าใช้จ่ายอื่น ซึ่งส่วนใหญ่คือค่าเผื่อสำรองหนี้สงสัยจะสูญ บริษัทมีขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท 1,596 ล้านบาท ขาดทุนลดลง 330 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อน

ผลการดำเนินงานของบริษัท และบริษัทย่อย รายได้จากการขายและบริการ และกำไรขั้นต้น

(หน่วย : ล้านบาท)

| | สายธุรกิจ Mobile | | สายธุรกิจ Non-Mobile | | รวม | |
|---|--------------------------|-------|----------------------|-------|---------|---------|
| | 2561 | 2560 | 2561 | 2560 | 2561 | 2560 |
| | รายได้จากการขายและบริการ | 254 | 791 | 487 | 543 | 741 |
| รายได้จากค่าสนับสนุนการขาย | 2 | 1 | - | - | 2 | 1 |
| ต้นทุนขาย | (318) | (832) | (407) | (536) | (725) | (1,368) |
| กำไรขั้นต้น | (58) | (40) | 80 | 7 | 18 | (33) |
| ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และค่าใช้จ่ายอื่น | | | | | (1,193) | (2,223) |
| รายได้อื่น | | | | | 27 | 29 |
| ค่าใช้จ่ายทางการเงิน | | | | | (222) | (191) |
| ภาษีเงินได้นิติบุคคล | | | | | (226) | 464 |
| ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจ ควบคุมของบริษัทย่อย | | | | | (1) | 29 |
| ขาดทุนสุทธิ | | | | | (1,597) | (1,925) |

สายธุรกิจ Mobile

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายและบริการ รวมรายได้ค่าสนับสนุนการขายจากสายธุรกิจ Mobile จำนวน 256 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 536 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 67.7 จากการยกเลิกส่วนโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปีที่ผ่านมา โดยมีกำไรขั้นต้นลดลง 21 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 51.3 ตามการลดลงของรายได้และการระบายสินค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เหลือ

สายธุรกิจ Non-Mobile

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากสายธุรกิจ Non-Mobile จำนวน 487 ล้านบาท ลดลงจำนวน 56 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 10.3 ทั้งนี้เป็นผลมาจากการลดลงของรายได้ธุรกิจการให้บริการข้อมูลผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมีกำไรขั้นต้น 80 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 73 ล้านบาท

รายได้อื่น

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้อื่นรวม 25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.3 ของรายได้รวม ลดลงจากปี 2560 จำนวน 4 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 14.5

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารและค่าใช้จ่ายอื่น

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารรวมค่าใช้จ่ายอื่น 1,193 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 1,030 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 46.3 โดยส่วนใหญ่เกิดจากการลดลงของค่าของหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 869 ล้านบาท โดยพิจารณาบันทึกสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้รายที่มีปัญหาในการชำระหนี้ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการขายลดลง 207 ล้านบาทตามยอดขายที่ลดลง

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายทางการเงินรวม 222 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 30 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.9 จากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม

ภาษีเงินได้

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รวม 226 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 690 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากรายการภาษีเงินได้รอดัดบัญชีที่บริษัทบันทึกกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราวในปี 2561

ฐานะทางการเงิน

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 5,927 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2560 จำนวน 459 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 7.2 ส่วนใหญ่มาจากการลดลงของลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ การรับชำระเงินจากลูกหนี้ การตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และการลดลงของสินค้าคงเหลือเนื่องจากการยกเลิกการจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทั้งนี้สัดส่วนลูกหนี้การค้าเป็นร้อยละ 25.8 ของสินทรัพย์รวม

บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 3,279 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2560 จำนวน 1,139 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 53.3 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 55.3 ของสินทรัพย์รวม เนื่องจากการเพิ่มขึ้นจากอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 38.1 ของสินทรัพย์รวม โดยส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ระหว่างติดตั้งของโครงการวิทยุคมนาคมแบบดิจิทัล (DTRS) อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ (26.81) มาเป็นร้อยละ (25.92) ในปี 2561

ลูกหนี้การค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีลูกหนี้การค้าสุทธิ 1,530 ล้านบาท ลดลงอย่างมากจากสิ้นปี 2560 จำนวน 1,610 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 51.3 บริษัทมีนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้การค้าโดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่อาจเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งอาศัยประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต การวิเคราะห์ลูกหนี้ และพิจารณาสถานะปัจจุบันของลูกหนี้คงค้าง ณ วันที่ในงบดุล ทั้งนี้ฝ่ายบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยได้พิจารณาแล้วเชื่อมั่นว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าที่ได้บันทึกไว้ ณ นั้นเหมาะสมเพียงพอแล้ว

สินค้าคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินค้าคงเหลือสุทธิ 0.2 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2560 จำนวน 127 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 99.8 โดยส่วนใหญ่เป็นการลดลงของสินค้าสำเร็จรูปและวัสดุสิ้นเปลืองของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตามแผนยกเลิกการจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งหมดแล้วในปี 2561 สำหรับการตั้งค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ สินค้าล้าสมัย และเคลื่อนไหวเข้าเป็นไปตามนโยบายของบริษัท โดยในปี 2561 บริษัทมีการกลับรายการการตั้งค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ สินค้าล้าสมัย และเคลื่อนไหวเข้าจำนวน 16 ล้านบาท ระยะเวลาการขายสินค้าเฉลี่ยอยู่ที่ 32 วัน

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นจำนวน 742 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2560 จำนวน 7 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9 โดยสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นส่วนใหญ่เป็นเงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้าสำหรับโครงการใหม่

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวน 3,279 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2560 จำนวน 1,139 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 53.3 ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ระหว่างติดตั้งของโครงการวิทยุสื่อสารคมนาคมระบบดิจิทัล (DTRS) เป็นส่วนใหญ่

สภาพคล่อง

บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 374 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2560 จำนวน 131 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.3 โดยมีรายละเอียดของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสดดังนี้

- เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน 487 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการรับชำระเงินจากลูกหนี้การค้าและระบายสินค้าคงเหลือตามแผนยกเลิกการจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 1,003 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของโครงการวิทยุสื่อสารคมนาคมระบบดิจิทัล (DTRS) เป็นส่วนใหญ่
- เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน 647 ล้านบาท เกิดจากการเงินเพิ่มทุนในระหว่างปี และการจ่ายชำระคืนกู้ยืมเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

เมื่อเทียบกับปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราส่วนสภาพคล่อง ลดลงจาก 0.80 เท่า เป็น 0.63 เท่า อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว ลดลงจาก 0.62 เท่า เป็น 0.47 เท่า และอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด เพิ่มขึ้นจาก 0.06 เท่า เป็น 0.10 เท่า

แหล่งที่มาของเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 1,017 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2560 จำนวน 467 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 84.8

หนี้สินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เท่ากับ 4,909 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2560 จำนวน 926 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 15.9 ทั้งนี้หนี้สินรวมประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน 4,214 ล้านบาท และหนี้สินไม่หมุนเวียน 695 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 71.1 และ 11.7 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของหนี้สินที่สำคัญดังนี้

- เงินเบิกเกินบัญชี และเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินรวม 3,946 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96.5 ของหนี้สินรวม หรือร้อยละ 66.6 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจากสิ้นปี 2559 จำนวน 102 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 2.5
- เจ้าหนี้การค้า และเจ้าหนี้อื่น 905 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.4 ของหนี้สินรวม หรือร้อยละ 15.3 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2560 จำนวน 500 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 123.5 โดยส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นมาจากเจ้าหนี้โครงการวิทยุสื่อสารคมนาคมระบบดิจิทัล (DTRS)
- เงินกู้ยืมระยะสั้น 22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของหนี้สินรวม หรือร้อยละ 0.4 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจากสิ้นปี 2560 จำนวน 1,310 หรือลดลงร้อยละ 98.3 จากการจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

จากหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นตามรายละเอียดข้างต้น ส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทลดลง จาก 10.60 เท่า เป็น 4.83 เท่าในปี 2561
